

**Збірник матеріалів
І Всеукраїнської науково-
практичної конференції
«Актуальні проблеми сучасного
бізнесу: обліково-фінансовий та
управлінський аспекти»**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

Одним з основних об'єктів бухгалтерського обліку є саме податкові розрахунки, а завданнями: формування інформаційної бази для визначення об'єкта та бази оподаткування, правильність розрахунку, нарахування, дотримання термінів подання податкової звітності, сплати податків, відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Отже, податкові розрахунки і податкова звітність є важливою складовою та об'єктом графіку документообігу підприємств.

Процес виявлення, вимірювання та реєстрації податкової інформації спостерігається на всіх стадіях діяльності підприємств. Майже кожна господарська операція прямо або опосередковано впливає на облік і звітність у системі оподаткування. Наприклад:

- процес постачання супроводжується правом на отримання податкового кредиту з податку на додану вартість і т.д.;
- процес виробництва пов'язаний із визнанням витрат, які враховуються при нарахуванні податку на прибуток, іноді з викидами забруднюючих речовин чи скидами у водні об'єкти, за що сплачується екологічний податок і т.д.;
- процес реалізації передбачає нарахування доходів та отримання прибутку, які є відповідно об'єктом оподаткування податком на додану вартість, єдиним податком та податком на прибуток [1].

Також всі процеси, які відбуваються у господарській діяльності, пов'язані з витратами на оплату праці (працівників основного виробництва, загальновиробничого, адміністративного персоналу, а також осіб, які займаються збутовою діяльністю), які оподатковуються податком на доходи фізичних осіб та військовим збором.

Інформаційна база податкового обліку має трьохрівневу структуру: первинні документи, які фіксують господарські операції, реєстри обліку – накопичують та узагальнюють інформацію первинних документів; податкова звітність, яка формується на підставі реєстрів обліку, а іноді і первинних документів [2]. Наприклад, для інформаційну модель обліку податку на додану вартість можна представити наступним чином:

1. Первинні документи (рахунки-фактури, виписки банку, накладні, платіжні доручення, податкова накладна).
2. Регістри податкового обліку (Єдиний реєстр податкових накладних).
3. Податкова звітність (Податкова декларація з податку на додану вартість та додатки до неї).

Забезпечення мети та завдань податкового обліку базується на інформації податкових документів, зміст та форми яких відображає систему зведених взаємопов'язаних обліково-податкових показників.

На нашу думку, для реалізації обов'язку з податкової звітності податкові документи доцільно поділити на групи:

1. Довідкова – документи, що містять довідкові відомості, які деталізують дані для обчислення податків, що розшифровують або обґрунтовують податкові розрахунки. Тут можна виділити документи, необхідні для обчислення податків та документи довідкового характеру, що не впливають на обчислення сум податків.

2. Облікова – документи, що є зведеними формами обліку. Первинні документи бухгалтерського обліку, накопичуючись і систематизуючись у податковому обліку, підлягають узагальненню за певний період. Після цього в згрупованому вигляді документи визначають суму нарахованих податків, що підлягають внесенню в бюджети.

3. Звітно-декларативна – документи, у яких фіксуються податкові розрахунки й суми податків. За кожним податком існує єдиний розрахунковий документ, що подається платником податків у орган фіскальної служби у встановлений законодавством строк [2].

Для підприємства важливе значення має внутрішня регламентована документація, зокрема, Наказ про облікову політику підприємства, робочий план рахунків, перелік документів, які використовуються для ведення бухгалтерського та податкового обліку, графік документообороту, методику ведення аналітичного податкового облік, механізм визначення нарахування зобов'язань до бюджету тощо.

Виконання податкового обов'язку пов'язане з контролюючими органами, тому інформаційним забезпеченням є листування платників податків та контролюючих органів в електронному кабінеті; організація електронного документообігу між платником податків та контролюючим органом; звірки про відсутність заборгованості по податках.

Отже, основним призначенням податкової інформації є забезпечення виконання платником податку податкового обов'язку зі сплати податків та зборів, що передбачає групування необхідної інформації за даними бухгалтерського обліку в реєстрах, відомостях, журналах для складання податкових розрахунків та складання податкової звітності.

Список використаних джерел:

1. Лега О. Використання податкової інформації у розрахунках з бюджетом. *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. 2017. Vol. 2. No. 3. Pp. 63–74. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/318/1/120-279-1-SM_Стаття.pdf. (дата звернення 20.10.2021).

2. Лега О. В., Черненко К. В. Звітність у системі податкових розрахунків. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 59. С. 154 – 159. http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9741/1/Лега_Черненко_Звітність.pdf (дата звернення 20.10.2021).